

[Poul Hartling.]

forhold imellem Danmarks eksport og de varer, vi skal importere, er fortsat, så har det sidste år alligevel bragt et alvorligt tilbageslag i den danske eksportudvikling. For industrieksporten skete der en halvering af den hidtidige stigningstakt og vel at mærke den stigningstakt, som regeringen sidste år ved denne tid erkendte var en nødvendighed, hvis vi skulle fastholde balance og fremgang i økonomien, og som man tillod sig at regne med på forhånd. Også for den samlede produktion her i landet er der sket omtrent en halvering af fremgangstakten. Kun de stigende priser har fået tallene til at vokse stærkere, og samtidig er Danmarks underskud i samhandelen med andre lande blevet øget, og en gældsstiftelse i udlandet på noget over 1 milliard kr. har måttet til for at dække, hvad vi brugte mere, end vi producerede.

Allerede disse træk i udviklingen burde stemme regeringen til megen alvor og besindighed. Statsministeren har henvist til det skærpede konkurrenceklima på vore eksportmarkeder, som er en følge af en vis konjunkturafsvækkelse i de andre lande, og det er rigtigt; dette skærpede konkurrenceklima er i høj grad en realitet både for mange eksportvirksomheder og også for de virksomheder, som på det danske marked skal konkurrere med importen. Det burde regeringen lægge sig på sinde, også når det drejer sig om de vilkår, den byder erhvervene. Kan regeringen helt frigøre sig for den tanke, at der må være noget, der har svigtet i de senere års økonomiske politik, når danske erhvervs vilkår i dag er sådan, at de trods en halv snes års stadig økonomisk medvind udefra rammes så hårdt allerede ved den første afdæmpning i andre lande? Der er for mig at se en nøje sammenhæng mellem disse vanskeligheder og regeringens manglende evne til i tide at dæmme op for inflationen og omkostningsstigningerne, regeringens manglende evne til at skabe forudsætningerne for en lavere rente, regeringens manglende forståelse for, at initiativ og privat opsparing er nødvendig for erhvervenes trivsel, og regeringens manglende vilje til alvorligt at tage problemerne om de voksende administrative byrder op. Erhvervene, det er jo ikke blot virksomhedernes ejere, det er heller ikke blot nogle såkaldt fæle

kapitalister, men det er alle erhvervene, selvstændige og lønmodtagere; i sidste ende er det os alle sammen, fordi vor trivsel er knyttet til erhvervenes trivsel.

Statsministeren kan ikke lide udtrykket erhvervsfjendsk, og jeg hørte, at den ærede ordfører for socialdemokratiet heller ikke kunne lide det. Man hævder, at det ikke er regeringens hensigt at være erhvervsfjendsk. Statsministeren må forstå, at virkningerne af regeringens politik uundgåeligt for mange må stå som erhvervsfjendsk. Det føles sådan derude, hvor man har skoene på.

I marts måned gennemførte regeringen et skatteforlig med socialistisk folkeparti. I sidste fase skete der ændringer i momsens udformning, som øgede vanskelighederne for de erhverv, der skal bære dens administrative byrder, og som afgørende ændrede forudsætningerne for erhvervenes accept af momsen.

I forgårs gennemførte det socialistiske flertal en forringelse af afskrivningsreglerne. Også her havde venstre klart givet udtryk for, at man gerne medvirkede til at fjerne vildskud og misbrug, men det var ikke nok for flertallet. Også her valgte man at majorisere, som det skal kaldes.

Også opsparingsmulighederne på kapitalbindingskonti skæres væk, det har vi just drøftet. Det var regler, som befolkningen havde vænnet sig til, og som havde fået en betydelig anvendelse. Materialet har jo vist, at det særlig var lønmodtagere, der her havde fået en mulighed for at starte en opsparing og udjævne svingninger i indkomsten.

Der ligger i disse få eksempler, som jeg har nævnt her, en linje, som efter venstres opfattelse er særlig farlig på et tidspunkt, hvor erhvervene står over for et skærpet konkurrenceklima og over for markedsudviklingens omstillingskrav. Samfundet har netop brug for en øget privat opsparing, hvis erhvervene skal klare de investeringer, som må til for at styrke konkurrenceevnen og sikre beskæftigelse og fremgang.

For nogle dage siden passerede vi 3 års dagen for folketingets beslutning om at nedsætte en socialreformkommission. Vi lægger i venstre ganske særlig vægt på denne kommissions arbejde, som venstre i sin tid tog initiativet til at få i gang. På mange områder bremses sociale fremskridt af mangel på de nødvendige medarbejdere,